

Kúria

Bvf.I.374/2017/8. szám

A Kúria Budapesten, a 2017. év szeptember hó 5. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A csalás büntettének kísérlete miatt folyamatban volt büntetőügyben **az I. rendű és a II. rendű terheltek** védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Fővárosi Törvényszék 9.B.790/2014/35. számú ítéletét és a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.247/2015/9. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Törvényszék a 2015. június 11-én meghozott 9.B.790/2014/35. számú ítéletével - mely a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.247/2015/9. számú végzésével 2016. június 28-án jogerőre emelkedett - I. rendű terheltet és a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki csalás büntettének kísérletében [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont], II. rendű terheltet mint bűnsegédet, ezért az I. rendű terheltet ötszáz napi tétel, a II. rendű terheltet négyszáz napi tétel pénzbüntetésre ítélte, egy napi tétel összegét mindkét terhelte vonatkozásában kettőszáz forintban meghatározva; rendelkezett a pénzbüntetés átváltoztatásáról annak meg nem fizetése esetén és a járulékos kérdésekről is.

A jogerős ügydöntő határozatok ellen a terheltek védője felülvizsgálati indítványt nyújtott be a Be. 373. § (1) bekezdés III/a) pontjára és a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjára hivatkozva.

Ebben kifejtette, hogy a terhelteket csak a kétszeri hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban ítélték el úgy, hogy az egyetlen érdemi új bizonyíték volt, a sértetti házaspár tanúvallomása, ami azonban nem lett volna felhasználható. Ennek alátámasztására hivatkozott a BH 2015.273 számon közzétett eseti döntésre. Emellett megítélése szerint sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem adta megfelelő indokát annak, hogy e tanúvallomásoknak a bizonyíték köréből történő kirekesztésével összefüggő védelmi indítványokat miért vetették el, az elsőfokú ítélet indokolása csak azt tartalmazza, hogy az utolsó vallomásukat később ugyan visszavonták, de a bírósághoz intézett levelükben ennek indokát adták és fenntartották terhelő vallomásukat. Álláspontja szerint a sértetti házaspár feljelentésének hiányában vádemelésre nem került volna sor, a terheltek bűnösségét kétséget kizáróan nem lehetett volna megállapítani, a Fővárosi Ítéltábla pedig figyelmen kívül hagyta azt a körülményt, hogy a sértetti házaspár női tagja 2016. május 8. napján kelt beadványában nem csupán korábbi vallomásait vonta vissza, hanem érdemi új nyilatkozatot tett, aminek értékelését az ítéltábla elmulasztotta, nem tért ki arra, miért volt elfogadható a mentességi jogukkal élő tanúk vallomása.

A Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint a felülvizsgálati indítvány részben törvényben kizárt, részben nem alapos, ezért a megtámadott határozatok hatályában tartását indítványozta (BF.401/2017/1.).

A terheltek védője a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára tett észrevételében ismételten kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan volt, és a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla is eljárásjogi szabályt sértett akkor, amikor az időközben beérkező új iratok és dokumentumok ellenére nem rendelte el tárgyalás tartását, hanem nyilvános ülés keretében helyben hagyta az ítéletet anélkül, hogy az új bizonyítékokat figyelembe vette és értékelte volna.

. - . - .

A Kúria a megtámadott határozatokat - a Be. 424. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen eljárva - a Be. 423. § (4) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján, a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében vizsgálta felül.

Emellett a Be. 423. § (5) bekezdése szerint eljárva a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt - és az indítványozó által nem hivatkozott - esetleges más eljárási szabálysértésekre is tekintettel volt, azonban ilyen, a 373. § (1) bekezdésének I. b) és c) pontjában, valamint II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező - eljárási szabálysértést nem észlelt.

A Be. 416. § (1) bekezdés - védő által felhívott - c) pontja szerint felülvizsgálati ok és egyben a Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pontja szerint feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés az indokolási kötelezettség megsértése.

A törvényhely szerint azonban az indokolási kötelezettség megsértése csak akkor eredményez felülvizsgálatot is megalapozó eljárási szabálysértést, ha a megtámadott határozat indokolása valamely tény- vagy jogkérdés kapcsán olyan mértékben hiányos, hogy abból nem állapítható meg, mire alapozta a bíróság a döntését.

A védő által hivatkozottakkal szemben azonban az elsőfokú bíróság eleget tett a bizonyítékok értékelése, mérlegelése, a tényállás és a terhelt bűnösségének megállapítása kapcsán indokolási kötelezettségének, ahogy kellő mértékben számot adtak a bíróságok a cselekmények jogi minősítése és a büntetés kiszabása kapcsán is döntésükről.

Az, ha a védő nem ért egyet ezzel tartalmilag, nem jelenti az indokolási kötelezettség megsértését, hanem lényegében az irányadó tényállás támadása.

Ahogy azt a Legfőbb Ügyészség helytállóan kifejtette, az elsőfokú bíróság részletesen ismertette és egyben értékelte is a bizonyítékokat, okát adta annak, hogy a terheltek védekezését mely bizonyítékok cáfolják, a terheltek bűnösségét milyen közvetett bizonyítékok támasztják alá. E körben megfelelő indokát adta annak is, hogy milyen bizonyítékok alapján állapította meg a tűz keletkezésének időpontját, és mely tanúvallomások alapján következtetett arra, hogy a tűz keletkezése előtt és közvetlenül azt megelőzően a terheltek még a panzióban tartózkodtak. Utalt arra is, hogy a tűz keletkezése előtti időszakban a terheltek milyen intézkedéseket tettek azért, hogy a panzió üresen álljon, és ezt milyen bizonyítékok támasztották alá. A bíróság azt is kifejtette, hogy a terhelteknek miért lehetett indítékuk a bűncselekményhez, és a szándékos gyújtogatás elkövetője miért nem lehetett külső behatoló.

A bíróságok számot adtak arról, hogy a sértett és felesége a terheltek hozzátartozójaként őket megillető mentességi jogot miként gyakorolták, és azt miért tekintették visszaélésszerű joggyakorlásnak (első fokú ítélet 14. oldal 5-8. bekezdés, 40. oldal 2-7. bekezdés, másodfokú ítélet 3. oldal 1. bekezdés). Az ítéletből nyomon követhető, hogy a bíróságok e tanúknak a mentességi jogra való többszöri hivatkozásukat miért nem fogadták el, továbbá a bíróság megindokolta azt is, hogy nevezetteknek a terhelteket terhelő tanúvallomásait miért fogadta el (első fokú ítélet 40. oldal 8-11. bekezdés, 44. oldal 6-7. bekezdés). A felülvizsgálati indítvánnyal ellentétben a másodfokú bíróság kifejtette, hogy a sértetti felesége a másodfokú bírósághoz eljuttatott, a korábbi terhelő vallomását visszavonó beadványában foglaltakat miért nem vette figyelembe (másodfokú ítélet 3. oldal 2. bekezdés).

A bíróság a bizonyítási indítványok elutasításának okait is ismertette (első fokú ítélet 47. oldal 2-8. bekezdés).

Így a felülvizsgálati indítvány az indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozó részében megalapozatlan.

A Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, az nem támadható. A tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható.

Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, így az egyes vallomásoknak és ezen keresztül a bűnösség kérdésének a vitatására.

Ezért a felülvizsgálati indítványnak a bűnösség bírói mérlegelését vitató része a törvényben kizárt.

Miután a terhelték védője a bizonyítékok helytállóságát vitatta, a törvényi tilalom ellenére az irányadó tényállást támadta, így a megtámadott határozatok felülvizsgálatára indítványa ezen része alapján sem kerülhetett sor.

Ezért a Kúria a megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. A felülvizsgálati indítvány ismételt benyújtásával kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria - a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel - az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2017. szeptember 5.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s. k. előadó bíró, Dr. Soós László s. k. bíró

A kiadmány hiteléül:

Mátyás Gyöngyi
bíróság ügyintéző